

Gazan kansanmurha - Kuka sitä kutsui niin

”Jos olet puolueeton epäoikeudenmukaisuuden tilanteissa, olet valinnut sortajan puolen. Jos Norsu pitää jalkaansa hiiren hännällä ja sanot olevasi puolueeton, hiiri ei arvosta puolueettomuuttasi.”

— Desmond Tutu

Johdanto

Israelin toimien nimittäminen Gazassa kansanmurhaksi ei ole provosoivaa retoriikkaa; se on kansainvälisen oikeuden tarkkaa soveltamista ylivoimaiseen todistusaineistoon. Vuoden 1948 kansanmurhasopimuksen mukaan kansanmurhan tunnustaminen ei ole valinnaista — se asettaa valtioille sitovia velvoitteita estää ja rangaista. Katsomalla Gazaa tänään ja kieltäytyä kutsumasta sitä kansanmurhaksi on asettumista sortajan puolelle.

Vuodetut mediadirektiivit ja varovaiset muotoilut instituuteilta, kuten Yhdistyneiltä Kansakunnilta, paljastavat tarkoituksellisen sanan ”kansanmurha” välttelyn. Mutta sanoilla on merkitystä: kansanmurha on kansainvälisen oikeuden alainen rikos, ei metafora. Sen kieltäminen, kun kynns on saavutettu, on sen mahdollistamista. Kuten Tutu varoitti, puolueettomuus vakavan epäoikeudenmukaisuuden edessä on osallisuutta.

Tämä essee dokumentoi julistukset, oikeudelliset löydökset ja varoitukset — valtioilta, järjestöiltä, asiantuntijoilta ja tuomioistuimilta — jotka ovat murtautuneet hiljaisuuden salaliiton läpi ja nimenneet Gazan tuskan siksi, mitä se on.

Selkeät kansanmurhajulistukset

- **Euroopan perustuslaki- ja ihmisoikeuskeskus (ECCHR, Berliini)** — 10. joulukuuta 2024: Pääteli, että Israel tekee kansanmurhaa Gazassa.
- **Amnesty International Saksa** — 29. heinäkuuta 2025: Julisti, että Israelin tarkoituksellinen nälänhätäpolitiikka muodostaa kansanmurhan.
- **Medico International** — 29. heinäkuuta 2025: Tuomitsi Israelin järjestelmällisen Gazan tuhoamisen kansanmurhana.
- **Turkki** — Presidentti Erdoğan: Toimitti asiakirjoja ICJ:lle todistaakseen Israelin kansanmurhan.
- **Etelä-Afrikka** — Tammikuu 2024: Nostaa kansanmurhakanteen Israelia vastaan ICJ:ssä.
- **Islamilaisen yhteistyön järjestö (OIC)** — Joulukuu 2023: Julisti Israelin sodan ”joukkokansanmurhaksi” ja tuki Etelä-Afrikan tapausta.
- **Saudi-Arabia** — Kruununprinssi Mohammed bin Salman, marraskuu 2024: Kutsui Israelin kampanjaa ”kollektiiviseksi kansanmurhaksi”.

- **Malesia, Indonesia, Pakistan** — Tukivat selkeästi kansanmurhakehystä ICJ:n kuulemisissa.
- **YK:n erityiskomitea Israelin käytännöistä** — Marraskuu 2024: Totesi, että Israelin toimet ovat “yhteensopivia kansanmurhan ominaispiirteiden kanssa”.

Oikeudelliset löydökset

- **Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ), Etelä-Afrikka vs. Israel (2024)** — Totesi “uskottavan kansanmurhan riskin” Gazassa; antoi väliaikaisia toimenpiteitä, jotka määräsivät Israelin estämään kansanmurhatoimet ja sallimaan humanitaarisen avun.
- **ICJ, Bosnia vs. Serbia (2007)** — Vahvisti, että valtioilla on velvollisuus toimia, kun ne ovat tietoisia vakavasta kansanmurhan riskistä, käyttäen kaikkia kohtuullisesti saatavilla olevia keinoja.
- **Akateeminen ja asiantuntijakonsensus (2023–2025):**
 - Raz Segal (kansanmurhatutkija): Kutsui Israelin hyökkäystä “oppikirjaesimerkiksi kansanmurhasta”.
 - William Schabas (entinen YK:n Gazan tutkimuksen puheenjohtaja): Vahvisti, että kansanmurhan elementtejä on läsnä.
 - Francesca Albanese, Balakrishnan Rajagopal, Chris Sidoti ja yli 800 tutkijaa ovat allekirjoittaneet julkisia kirjeitä tai antaneet lausuntoja, joissa sovelletaan kansanmurhakehystä Gazaan.

Median ja instituutioiden “kansanmurha”-sanan välttely

- **New York Times:** Vuonna 2024 vuotanut pääkirjoitusmuistio ohjeisti toimittajia välttämään termejä kuten “kansanmurha”, “etninen puhdistus” ja “Palestiina”. Suositettiin steriiliä “sota”-kehystä; emotionaaliset termit oli varattu israelilaisten uhreille.
- **Läntiset mediat:** Suuret mediatilat käyttivät harvoin termejä kuten “teurastus” tai “joukkomurha” palestiinalaisista, vaikka siviiliuhreja oli paljon.
- **Yhdistyneet Kansakunnat:**
 - Korkeat virkamiehet (esim. Tom Fletcher, Martin Griffiths) varoittivat vuonna 2025 kehittyvästä kansanmurhasta.
 - Silti YK instituutiona väittää, että vain tuomioistuimet voivat tehdä muodollisia kansanmurhapäätöksiä — oikeudellinen kanta, jota usein käytetään poliittisen puolueettomuuden oikeuttamiseen.
 - **Selvennys:** Ei ole oikeudellista estettä, joka estäisi YK:n virastoja tai jäsenvaltioita tunnustamasta kansanmurhaa, kun sen ominaispiirteet ovat läsnä. Tuomioistuinten oikeudellinen tuomio ei ole moraalisen tai poliittisen tunnustamisen edellytys.

Tämä välttely — sekä mediassa että kansainvälisissä instituutioissa — havainnollistaa esseen keskeistä väitettä: puolueettomuus on osallisuutta, hiljaisuus on kieltämistä.

Valtioiden velvollisuus toimia

Kansanmurhasopimus (1948) ja ICJ:n Bosnia-päätös (2007) ovat yksiselitteisiä: kun valtio tulee tietoiseksi vakavasta kansanmurhan riskistä, sillä on oikeudellinen velvollisuus toimia sen estämiseksi. Tämä velvollisuus ei ole symbolinen tai retorinen — se vaatii konkreettisia toimenpiteitä.

Valtioiden on käytettävä *kaikkia* kohtuullisesti saatavilla olevia keinoja vaikuttaakseen tekijään ja pysäyttääkseen kansanmurhan. Tämä sisältää: - Suurlähettiläiden kutsumisen tai karkottamisen - Aseiden siirtojen lopettamisen - Taloudellisten ja diplomaattisten pakotteiden asettamisen - Kansainvälisten pidätysmääräysten hakemisen - Ja tarvittaessa kollektiivisen sotilaallisen intervention harkitsemisen YK:n peruskirjan VII luvun mukaisesti

Velvollisuus kattaa sekä **käytöksen** että **tuloksen**: eleet eivät riitä. Toimimattomuus on osallisuutta.

Kuten Mario Savio julisti vuonna 1964:

”Tulee aika, jolloin koneen toiminta muuttuu niin vastenmieliseksi, tekee sinut niin sydämestäsi sairaaksi, että et voi osallistua. Et voi edes passiivisesti osallistua. Ja sinun on asetettava kehosi rattaisiin ja pyöriin, vipuihin, koko laitteistoon, ja sinun on saatava se pysähtymään. Ja sinun on osoitettava sitä pyörittäville ihmisille, sitä omistaville ihmisille, että ellet ole vapaa, kone estetään toimimasta kokonaan.”

Kansanmurhan koneisto jauhaa edelleen Gazassa. Valtiot, jotka katsovat muualle tai, mikä pahempaa, aseistavat tekijän, rasvaavat sen pyöriä.

Loppuhuomautus

Kansainvälinen tuomioistuin uskaltaa saarnata planeetan pelastamisesta ylevillä ilmastopäätöksillä, mutta epäröi aktiivisen, televisioidun kansanmurhan edessä. Gaza on jauhettu murskattujen elämien hautausmaaksi, kun taas ne, joilla on valta puuttua asiaan — valtiot, jotka allekirjoittivat kansanmurhasopimuksen — pysyvät politiikan halvaannuttamina tai osallisina tukensa kautta.

Tämä on niiden syyllisyys, jotka aseistivat verilöylyn, vaijensivat totuuden ja suojasivat tekijää, kun Gaza paloi.

Kuvittele — kansasi pakotetaan teltoihin armottoman pommituksen alla, nälkäisenä, ilman lääkkeitä, katsellen lastesi kuolevan yksi kerrallaan, kun maailman vaikutusvaltaisimmat valtiot aseistavat verilöylyn ja uskaltavat puhua ”puolueettomuudesta”.

Puolueettomuus ei ole puolueettomuutta. Se on sortajan puolelle asettumista.

Tämä tekopyhyys ansaitsee pelkkää tuomiota. Historia muistaa paitsi tämän kansanmurhan tekijät — myös heidän rikoskumppaninsa.

Viitteet

1. **ICJ:n väliaikaiset toimenpiteet** – *Kansainvälinen tuomioistuin*, "Kansanmurhan estämistä ja rankaisemista koskevan sopimuksen soveltaminen Gazan alueella (Etelä-Afrikka vs. Israel), Määräys 26. tammikuuta 2024."
2. **Bosnia vs. Serbia** – *ICJ:n tuomio*, "Tapaus koskien kansanmurhan estämistä ja rankaisemista koskevan sopimuksen soveltamista (Bosnia ja Hertsegovina vs. Serbia ja Montenegro), Tuomio 26. helmikuuta 2007."
3. **Raz Segal** – *Jewish Currents*, "Oppikirjaesimerkki kansanmurhasta", lokakuu 2023.
4. **William Schabas** – Useita julkisia haastatteluja ja paneeliläusuntoja (2024–2025).
5. **Francesca Albanese ym.** – YK:n asiantuntijoiden yhteiset kirjeet jäsenvaltioille, 2024.
6. **New York Timesin muistio** – Vuotanut pääkirjoitusohjeistus, huhtikuu 2024 (via *The Intercept*).
7. **OIC:n lausunto** – "OIC:n ylimääräinen islamilainen huippukokousjulistus Gazasta", joulukuu 2023.
8. **ECCHR:n lausunto** – ECCHR:n lehdistötiedote, joulukuu 2024.
9. **Amnesty International Saksa** – Lausunto nälänhädästä kansanmurhana, 29. heinäkuuta 2025.
10. **Medico International** – Lausunto Gazan tuhoamisesta, 29. heinäkuuta 2025.
11. **YK:n erityiskomitean raportti** – Vuosiraportti, marraskuu 2024.
12. **Globaalin etelän valtioiden lausunnot** – ICJ:n kuulemiset, 2024–2025.